

V Bruseli 22. mája 2023
(OR. en)

9588/23

COPS 266
CIVCOM 140
POLMIL 122
CFSP/PESC 740
CSDP/PSDC 398
RELEX 630
JAI 652
COSI 102

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	ST 9199/23 COPS 233 CIVCOM 117 POLMIL 106 CFSP/PESC 687 CSDP/PSDC 359 JAI 591 RELEX 574 COSI 92
Predmet:	Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o ustanovení Paktu o civilnej SBOP

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o ustanovení Paktu o civilnej SBOP, ktoré Rada schválila na zasadnutí 22. mája 2023.

ZÁVERY RADY A ZÁSTUPCOV VLÁD ČLENSKÝCH ŠTÁTOV ZASADAJÚCICH V RADE O USTANOVENÍ PAKTU O CIVILNEJ SBOP

Tento Pakt o civilnej SBOP prijímame v čase, keď sme hlboko znepokojení vznikom alebo eskaláciou konfliktov v susedstve Európskej únie, návratom vojny do Európy, nevyprovokovanou a neodôvodnenou útočnou vojnou Ruska voči Ukrajine, ako aj významnými geopolitickými zmenami. Súčasnú situáciu ovplyvňuje aj nárast revizionistických činov, zjavné porušovanie medzinárodného práva a ľudských práv, zhoršenie demokracie, pretrvávajúca nestabilita a nadnárodných hrozieb, ako aj zmena klímy a jej vplyv na konflikty a krízy, čo ohrozuje schopnosť EÚ brániť svoje záujmy a záujmy svojich partnerov. Pripomíname, že je potrebné, aby EÚ prevzala väčšiu zodpovednosť za svoju vlastnú bezpečnosť tým, že bude konať vo svojom susedstve aj mimo neho.

Zdôrazňujeme významný prínos civilnej spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP) k medzinárodnému mieru a stabilite. Civilná SBOP preukázala, že je schopná rýchlo a účinne riešiť výzvy zahraničnej politiky a uspokojovať potreby partnerov, o čom svedčí okrem iného rýchle zriaďovanie nových misií. Na základe dvadsiatich rokov skúseností, a najmä pozitívnych výsledkov, ktoré členské štáty, ESVČ a útvary Komisie dosiahli od prijatia Paktu o civilnej SBOP v novembri 2018, ako aj dôležitej práce, ktorú vykonali všetky civilné misie SBOP, vyzývame na obnovenie impulzu pre civilnú SBOP.

Opätovne potvrdzujeme, že sme plne odhodlaní posilniť civilnú SBOP a vyzývame na zvýšenie účinnosti, vplyvu, flexibility a spoľahlivosti civilných misií SBOP, čo im umožní účinnejšie riešiť súčasné, vznikajúce a budúce bezpečnostné výzvy v rámci prepojenia medzi vnútornou a vonkajšou bezpečnosťou, a to prostredníctvom tohto nového Paktu o civilnej SBOP.

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE A ZÁSTUPCOVIA VLÁD ČLENSKÝCH ŠTÁTOV ZASADAJÚCI
V RADE,

PRIPOMÍNAJÚC záväzok EÚ a jej členských štátov presadzovať medzinárodný poriadok založený na pravidlách, ktorého jadrom je Organizácia Spojených národov, a v súlade so zásadami Charty Organizácie Spojených národov;

ZDÔRAZŇUJÚC pretrvávajúcu potrebu posilňovať úlohu a schopnosť EÚ konať ako garant bezpečnosti prostredníctvom SBOP a PRIPOMÍNAJÚC vysokú úroveň ambícií v oblasti bezpečnosti a obrany, ako sa stanovuje v Strategickom kompase pre bezpečnosť a obranu (Strategický kompas) z marca 2022;

PRIPOMÍNAJÚC, že jedinečná silná stránka EÚ pri predchádzaní krízam a ich riadení spočíva v jej spôsobilosti nasadzovať tak civilné, ako aj vojenské prostriedky a spôsobilosti v rámci širšieho integrovaného prístupu EÚ k vonkajším konfliktom a krízam;

UZŇAVAJÚC politickú relevantnosť a zvýšený význam civilnej SBOP ako nástroja krízového riadenia, ako aj prínos 25 civilných misií SBOP nasadených od roku 2003 k medzinárodnému mieru a bezpečnosti vrátane 13 misií, ktoré sú v súčasnosti nasadené v teréne, a vyjadrujúc vďaka ženám a mužom, ktorí v týchto misiách pôsobia;

PODČIARKUJÚC, že zvýšenie účinnosti civilnej SBOP si vyžaduje, aby členské štáty rozvíjali potrebné spôsobilosti, a OPÄTOVNE POTVRDZUJÚC, že členské štáty sú, ako sa uvádza v Zmluve o Európskej únii (Zmluva o EÚ), zodpovedné za to, aby EÚ sprístupnili civilné spôsobilosti na vykonávanie SBOP;

SCHVAĽUJÚ tento Pakt o civilnej SBOP, ktorý obsahuje strategické usmernenia na posilnenie civilnej SBOP, ako aj záväzky Rady a členských štátov ku konkrétnym opatreniam, ktoré je potrebné prijať, a harmonogram ich plnenia.

I. STRATEGICKÉ USMERNENIA

ZDÔRAZŇUJÚ, že týmto paktom by sa malo prispieť k zvýšeniu účinnosti civilnej SBOP prostredníctvom úsilia o posilnenie schopnosti EÚ rýchlo a dôrazne KONAŤ, ZABEZPEČIŤ hostiteľské krajiny a civilné misie SBOP, INVESTOVAŤ do väčšieho počtu a lepších spôsobilostí a NADVÄZOVAŤ PARTNERSTVÁ s hostiteľskými krajinami, ako aj tretími štátmi a medzinárodnými organizáciami;

SÚHLASIA s tým, že civilná SBOP:

- bude prispievať k dosiahnutiu úrovne ambícií EÚ a splneniu cieľov Strategického kompasu, ktorým sa podporuje silnejšia, pružnejšia a modulárnejšia civilná SBOP,
- sa sústreďí na priority z Feiry, ktorými sú posilnenie polície, právneho štátu a civilnej správy v nestabilných a konfliktných situáciách a ktoré sú jej hlavnou funkciou, pričom sa zároveň zdôrazňuje význam reformy sektora bezpečnosti (SSR) a monitorovacie úlohy,
- bude účinne, pružne, rýchlo a efektívne reagovať na vyvíjajúce sa vonkajšie konflikty a krízy a zabezpečovať koordináciu a súdržnosť s útvarmi Komisie a inými aktérmi EÚ v rámci integrovaného prístupu EÚ k vonkajším konfliktom a krízam. Zároveň zabezpečí vlastnú zodpovednosť a zapojenie na miestnej úrovni, ako aj spoluprácu so všetkými príslušnými podobne zmýšľajúcimi aktérmi,
- bude reagovať s odhodlaním rýchlo konať počas celého cyklu konfliktu a odstráni priepasť medzi včasným varovaním a včasnou reakciou. Okrem toho uzná pridanú hodnotu civilnej SBOP pri predchádzaní konfliktom, ich riešení a stabilizácii, a to aj prostredníctvom mediácie a podpory dialógu, a to na základe priorít EÚ a členských štátov v regiónoch strategického záujmu pre vonkajšiu činnosť a na základe posúdených potrieb hostiteľskej krajiny,

- bude naďalej schopná vykonávať rôzne typy civilných misií SBOP v rámci celého spektra úloh v oblasti krízového riadenia, ako sa stanovuje v článkoch 42 a 43 Zmluvy o EÚ, vrátane monitorovania, budovania kapacít a poradenstva, ako aj výkonných typov misií, aby mohli rýchlo a účinne reagovať na existujúce a vyvíjajúce sa hrozby a výzvy, a bude riešiť kritické nedostatky,
- bude uplatňovať modulárny a škálovateľný prístup, pokiaľ ide o veľkosť civilných misií SBOP, pričom uznáva, že veľkosť a počet misií sa určí na základe vyvíjajúcich sa potrieb v teréne a dostupných zdrojov, ako aj na základe priorít a dostupných spôsobilostí EÚ a členských štátov. V súvislosti s tým bude požadované civilné spôsobilosti rozvíjať v rámci štruktúrovaného a pravidelného procesu. Bude pre ňu prínosný systematický prístup k riadeniu znalostí. Bude mať prospech z určenia a vykonávania opatrení na úsporu nákladov a nákladovo efektívnych opatrení,
- bude prispievať k širšej reakcii EÚ zameranej na riešenie súčasných, vznikajúcich a budúcich bezpečnostných výziev vrátane tých, ktoré súvisia s organizovanou trestnou činnosťou, terorizmom, radikalizáciou a násilným extrémizmom, neregulárnou migráciou vrátane obchodovania s ľuďmi a prevádzachťva, korupcie, riadenia hraníc a námornej bezpečnosti. Zohľadní aj bezpečnostné výzvy spojené so zachovaním a ochranou kultúrneho dedičstva vrátane boja proti nezákonnému obchodovaniu s ním a výzvy spojené so zmenou klímy a zhoršovaním životného prostredia vrátane trestných činov proti životnému prostrediu,
- bude spolupracovať so subjektmi v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí (SVV) na úrovni členských štátov a EÚ, ak to bude vhodné a v rámci ich príslušných mandátov, s cieľom riešiť hrozby a výzvy v rámci prepojenia medzi vnútornou a vonkajšou bezpečnosťou a posilní synergie a súdržnosť medzi vnútornými a vonkajšími činnosťami, a to aj pri rozvoji spôsobilostí,

- bude odolnejšia a bude prispievať k odolnosti a reakcii hostiteľských krajín na hybridné a kybernetické hrozby, ako aj na zahraničnú manipuláciu s informáciami a zasahovanie zo zahraničia,
- bude systematicky podporovať a začleňovať ľudské práva do všetkých činností a uplatňovať náležitú starostlivosť v oblasti ľudských práv, vnímavosť voči konfliktom a prístup „nespôsobovať škodu“ s cieľom zabezpečiť súlad s medzinárodným právom, najmä s medzinárodným právom v oblasti ľudských práv a medzinárodným humanitárnym právom,
- bude presadzovať ochranu civilného obyvateľstva, rezolúciu BR OSN č. 2250 o mládeži, mieri a bezpečnosti a program týkajúci sa detí v ozbrojených konfliktoch, ako aj zameranie na ochranu detí,
- zabezpečí plnú, rovnocennú a zmysluplnú účasť žien vo všetkých funkciách vrátane vedúcich pozícií s cieľom dosiahnuť rodovú paritu a zároveň bude presadzovať rezolúciu BR OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti a následné rezolúcie okrem iného presadzovaním rodovej rovnosti a systematickým uplatňovaním rodového hľadiska na základe rodovej analýzy vo všetkých plánoch a činnostiach,
- bude začleňovať úsilie o riešenie bezpečnostných výziev súvisiacich so zmenou klímy a zhoršovaním životného prostredia do svojej vonkajšej činnosti, a bude tiež začleňovať klimatické a environmentálne aspekty do vnútornej činnosti misií s cieľom prispieť k pevným záväzkom EÚ v rámci Európskej zelenej dohody, ako sa uvádza v Strategickom kompase,
- zvýši viditeľnosť civilnej SBOP a jej prínosu k bezpečnosti európskych občanov, miestnych komunít a našich partnerov a posilní jej politickú zodpovednosť, a to aj prostredníctvom usmernení na ministerskej úrovni.

II. ZÁVÄZKY

RADA a ČLENSKÉ ŠTÁTY sa zaväzujú posilniť civilnú SBOP: Na tento účel sa zaväzujú:

zvýšiť schopnosť KONÁŤ rýchlo a rozhodne s cieľom podporovať partnerov v operačných oblastiach civilných misií, najmä:

1. zvýšiť účinnosť civilnej SBOP v záujme efektívneho dosahovania významnejších a udržateľnejších výsledkov v hostiteľských krajinách, a to aj v zložitom prostredí;
2. poskytovať misiám ciele mandáty, podľa potreby prispôsobivé, zamerané na miestne potreby, presné a dosiahnuteľné konečné stavy, ako aj stratégie prechodu a ukončenia angažovanosti, ktoré zohľadňujú miestnu zodpovednosť, a zabezpečiť rýchle a náležité podložené rozhodovanie Rady, a to v súlade s dohodnutými postupmi;
3. ďalej uplatňovať modulárny a škálovateľný prístup s cieľom posilniť schopnosť misií rýchlo sa prispôbiť vyvíjajúcim sa výzvam a zároveň zabezpečiť účinné plnenie mandátu, a to s využitím – podľa potreby a v súlade s rozhodovacím procesom SBOP – nástrojov EÚ a po sebe nasledujúcich alebo vzájomne sa dopĺňajúcich nasadení prispôbienených danej situácii, ako aj mnohonárodných zoskupení, ako sú Európske žandárske sily (EUROGENDFOR) alebo skupina členských štátov konajúca podľa článku 44 Zmluvy o EÚ. Preskúmať cielenejšie formy podpory civilnej SBOP;
4. revidovať mechanizmy rýchlej reakcie a vymedziť civilnú úroveň pripravenosti s cieľom umožniť nasadenie 200 expertov do 30 dní, a to aj do zložitého prostredia;

5. zabezpečiť nezávislé hodnotenie vplyvu civilných misií SBOP, ktoré bude dopĺňať existujúce nástroje a postupy. Zaviesť systém pravidelného hodnotenia výkonnosti misií. Rozvíjať systematický prístup k riadeniu znalostí a organizačnému vzdelávaniu;
6. podporovať synergie a komplementaritu medzi civilným a vojenským rozmerom SBOP a medzi iniciatívami v oblasti bezpečnosti a obrany v rámci Strategického kompasu, a to aj v oblastiach politiky, odbornej prípravy a cvičení, ako aj plánovania a vedenia misií a operácií v súlade s príslušnými právnymi a finančnými ustanoveniami;
7. ďalej uplatňovať integrovaný prístup k vonkajším konfliktom a krízam s cieľom zabezpečiť súdržnejšie a účinnejšie zapojenie EÚ posilnením prepojení medzi civilnou SBOP a ďalšími štruktúrami ESVČ vrátane delegácií EÚ, ako aj s programami, agentúrami a projektmi Komisie a opatreniami a činnosťami členských štátov. Zabezpečiť plne koordinované a vzájomne posilnené plánovanie, navrhovanie a vykonávanie všetkých príslušných opatrení a nástrojov, a to na základe včasného varovania a analýzy konfliktov a za plného využívania nástrojov EÚ v oblasti mediácie a dialógu v súlade s koncepciou EÚ v oblasti sprostredkovávania mieru z roku 2020, ako aj na základe koncepcie stabilizácie, reformy sektora bezpečnosti a politik v oblasti odzbrojenia, demobilizácie a reintegrácie;

CHRÁNIŤ hostiteľské krajiny a civilné misie SBOP pred rýchlo sa meniacimi hrozbami s cieľom reagovať na vonkajšie konflikty a krízy, posilňovať kapacity hostiteľských krajín a chrániť EÚ a jej občanov, najmä:

8. presadzovať právny štát a zodpovednosť v hostiteľských krajinách, ako aj posilňovať prepojenie medzi vnútornou a vonkajšou bezpečnosťou prostredníctvom zvýšenej koordinácie a spolupráce medzi civilnými aktérmi SBOP a SVV na úrovni členských štátov a EÚ, a to vo fáze plánovania, vykonávania a prechodu, ak je to vhodné a v rámci ich príslušných mandátov a právomocí;
9. posilňovať odolnosť a reakciu, pokiaľ ide o hybridné a kybernetické hrozby, ako aj zahraničnú manipuláciu s informáciami a zahraničné zasahovanie, a zároveň sa usilovať o komplementárnosť s inými nástrojmi a aktérmi a vyhýbať sa duplicité s nimi, uplatňovať systematickejší prístup k technologickým inováciám na účely civilnej SBOP, ako aj vypracovať ucelenú a jasnú komunikačnú stratégiu;
10. presadzovať a systematicky začleňovať ľudské práva, uplatňovať náležitú starostlivosť v oblasti ľudských práv a zabezpečiť súlad s medzinárodným právom, najmä s medzinárodným právom v oblasti ľudských práv a medzinárodným humanitárnym právom;
11. posilňovať vykonávanie rezolúcie BR OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti a následných rezolúcií s cieľom okrem iného zabezpečiť plnú, rovnocennú a zmysluplnú účasť žien na všetkých aspektoch mieru a bezpečnosti v záujme dosiahnutia rodovej parity okrem iného presadzovaním rodovej rovnosti a systematickým uplatňovaním rodového hľadiska na základe rodovej analýzy pri každom plánovaní, vykonávaní a hodnotení civilnej SBOP;

12. začleňovať úsilie o riešenie bezpečnostných výziev, ktoré sú spojené so zmenou klímy a zhoršovaním a s využívaním životného prostredia, do vonkajších činností misií, a tiež začleňovať aspekty životného prostredia do všetkých vnútorných činností civilnej SBOP, a postupne pracovať na tom, aby sa do roku 2050 v súlade s Európskou zelenou dohodou dosiahol cieľ klimateckej neutrality;

INVESTOVAŤ do väčšieho počtu a lepších spôsobilostí, ktorými sa zabezpečí rozvoj a poskytovanie spôsobilostí potrebných na to, aby EÚ mohla vykonávať celú škálu civilných misií SBOP, najmä:

13. spoločne zvýšiť počet vyslaných expertov vo všetkých misiách a na všetkých úrovniach s cieľom zvýšiť ich celkový podiel aspoň na 70 % medzinárodného personálu, pričom úsilie sa zameria na dosiahnutie 100 % vyslaných pracovníkov na všetkých riadiacich, operačných a kľúčových funkčných pozíciách;
14. poskytovať vyššie príspevky a zlepšovať príslušné vnútroštátne štruktúry a postupy, ako je rozhodovanie, financovanie a právne predpisy;
15. vytvoriť pravidelný a štruktúrovaný proces rozvoja civilných spôsobilostí SBOP s cieľom posúdiť potreby v oblasti spôsobilostí, vypracovať požiadavky, vykonať analýzu nedostatkov a každoročne preskúmať pokrok dosiahnutý v súlade s týmto paktom a s cieľom rozvíjať celú škálu spôsobilostí potrebných na vykonávanie celého spektra úloh v oblasti krízového riadenia, ako sa stanovuje v článkoch 42 a 43 Zmluvy o EÚ;

16. posilniť politiku, riadenie a postupy civilnej SBOP v oblasti ľudských zdrojov na všetkých úrovniach, a to aj:
- a. ďalším rozvojom a plným vykonávaním politiky a postupov v oblasti výberu a prijímania zamestnancov, a to aj podporou všestrannejších profilov, s cieľom zvýšiť transparentnosť, urýchliť prijímanie zamestnancov a lepšie zosúladiť postupy ESVČ a vnútroštátne postupy;
 - b. výrazným zvýšením účasti žien v rámci medzinárodného personálu civilnej SBOP s cieľom spoločne dosiahnuť aspoň 40 % zastúpenie a zároveň sa usilovať o rodovú paritu;
 - c. zlepšením dostupnosti expertov z členských štátov a ich účasti na civilných misiách SBOP, a to aj zvážení možností lepšieho začlenenia ich účasti do profesijnej dráhy a preskúmaním možností vysielania začínajúcich expertov do misií.
- Ďalším úsilím o široké zastúpenie expertov z členských štátov v civilných misiách SBOP;
- d. preskúmaním postavenia medzinárodného zmluvného personálu v zamestnaní a obmedzením celkového trvania nasadenia všetkých zmluvných zamestnancov;
 - e. zabezpečením bezpečného a inkluzívneho pracovného prostredia a vykonávaním potrebných revízií politík a postupov vrátane preskúmania a plného uplatňovania kódexu správania a posilnenia úsilia v oblasti prevencie;
 - f. investovaním do vedenia a riadenia misií na všetkých úrovniach.

17. zabezpečiť spoľahlivejší a realistickejší rozpočet SZBP, ktorý zodpovedá potrebám nových a prebiehajúcich civilných misií SBOP, a jeho rýchle, pružné a nákladovo efektívne využívanie v záujme ich podpory, zabezpečením správneho finančného riadenia a starostlivým stanovením priorít v súvislosti s existujúcimi zdrojmi,
18. ďalej rozvíjať odbornú prípravu v oblasti SBOP a zabezpečiť, aby všetci medzinárodní experti a ďalší personál misií absolvovali odbornú prípravu v súlade s revidovanou politikou EÚ v oblasti odbornej prípravy zameranej na SBOP a programom odbornej prípravy v oblasti SBOP vrátane identifikovaných požiadaviek;

<i>NADVIAZAŤ PARTNERSTVO s hostiteľskými krajinami, ako aj s tretími štátmi a medzinárodnými organizáciami, najmä:</i>
--

19. zdôrazniť význam miestnej zodpovednosti za civilnú SBOP s cieľom zabezpečiť udržateľné výsledky a prispieť k odolnosti, stabilite a bezpečnosti hostiteľských krajín, usilovať sa o synergie a posilňovať pravidelnú a inkluzívnu spoluprácu a dialóg s občianskou spoločnosťou na všetkých úrovniach, pričom sa uznáva význam prístupu založeného na dopyte a potrebách;
20. posilňovať partnerstvá s podobne zmýšľajúcimi tretími štátmi, ktoré majú rovnaké hodnoty a ciele ako EÚ, a to aj podporou ich príspevkov k civilným misiám SBOP v súlade s dohodnutými podmienkami. Posilňovať partnerstvá s medzinárodnými a regionálnymi organizáciami, najmä Organizáciou Spojených národov (OSN) na základe strategického partnerstva OSN – EÚ pre mierové operácie a krízové riadenie, Organizáciou Severoatlantickej zmluvy (NATO) a Organizáciou pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE) a Africkou úniou (AÚ), a to pri plnom rešpektovaní inštitucionálneho rámca, dohodnutých zásad a postupov EÚ.

III. ĎALŠÍ POSTUP

RADA a ČLENSKÉ ŠTÁTY vyzývajú vysokého predstaviteľa a Komisiu, aby podporovali plnenie uvedených záväzkov v úplnom súlade s príslušným právnym rámcom a mandátmi jednotlivých aktérov EÚ, v rámci súčasných a budúcich stropov finančného plánovania v oblasti SZBP a za konzultácie s členskými štátmi.

RADA a ČLENSKÉ ŠTÁTY sa dohodli, že:

- spustia každoročný proces preskúmania pokroku dosiahnutého pri vykonávaní tohto paktu na základe výsledkov, ktoré z neho vyplývajú, a národných plánov vykonávania členských štátov. Preskúmaním by sa mal identifikovať dosiahnutý pokrok a zostávajúce výzvy a malo by sa pomôcť pri ich riešení prostredníctvom spolupráce medzi príslušnými aktérmi EÚ vrátane členských štátov, ako aj medzi členskými štátmi,
- v druhom polroku 2023 usporiadajú prvú výročnú konferenciu o preskúmaní v rámci tohto paktu,
- ako súčasť pravidelného a štruktúrovaného procesu rozvoja civilných spôsobilostí vytvoria mechanizmus preskúmania a monitorovania pokroku EÚ a členských štátov,

- predstavia na mieru prispôsobenú strategickú komunikáciu orientovanú na miestne zainteresované strany, národných partnerov a širokú verejnosť s cieľom zvýšiť viditeľnosť civilnej SBOP, zdôrazniť jej prínos a zvýšiť jej verejnú podporu;
- vyzvú vysokého predstaviteľa, aby každý rok usporiadal diskusiu o civilnej SBOP na zasadnutí Rady pre zahraničné veci, na ktoré by podľa potreby mohli byť pozvaní príslušní ministri spravodlivosti a vnútorných vecí;
- čo najskôr, najneskôr však začiatkom leta 2027, v plnej miere vykonajú tento pakt, pričom sa zohľadní pokrok dosiahnutý v rámci Strategického kompasu.

Výsledky tohto Paktu o civilnej SBOP

ČINNOST

1. ESVČ v roku 2024 po konzultácii s členskými štátmi navrhne súbor hlavných zásad s cieľom zabezpečiť účinnosť, efektívnosť, flexibilitu a odolnosť a posilniť súdržnosť civilných misií SBOP.

V roku 2024 útvar pre plánovanie a vedenie civilných operácií (CPCC) ako veliteľstvo na operačnej úrovni pre civilné misie SBOP ďalej zvýši svoju účinnosť a kapacitu a bude posilnený na základe plánu pre jeho organizačnú reformu vypracovaného po konzultácii s členskými štátmi a v súlade s príslušnými právnymi a finančnými ustanoveniami. Veliteľ civilnej operácie bude s podporou civilného veliteľstva naďalej posilňovať velenia a kontrolu civilných misií SBOP.

2. ESVČ v roku 2024 vypracuje dokument o možnostiach revidovanej, jasne vymedzenej metodiky strategických preskúmaní, ktorou sa umožní modulárny a škálovateľný prístup počas plánovania a vedenia civilných misií SBOP. Členské štáty zabezpečia, aby civilné misie SBOP mali ciele mandáty a presné a dosiahnuteľné konečné stavy vrátane možností prechodu a ukončenia misie, pričom zohľadnia dosiahnutý pokrok a možné výzvy, ktoré misiám bránia v účinnom plnení ich mandátov.

3. Od roku 2024 sa budú všetky misie riadiť modulárnym a škálovateľným prístupom s cieľom posilniť svoju schopnosť rýchlo sa prispôbiť vyvíjajúcim sa výzvam, a to na základe politickej kontroly a strategického riadenia zo strany Rady, čo môže zahŕňať špecializované tímy vrátane vopred nakonfigurovaných tímov, hosťujúcich expertov, nadnárodné zoskupenia, ako je EUROGENDFOR, ktoré poskytujú členské štáty a prípadne agentúry SVV v rámci svojich príslušných mandátov.

Od roku 2023 budú členské štáty na základe návrhov ESVČ skúmať formy cielenejšej podpory, okrem iného aj nasadzovanie expertov na civilné krízové riadenie do delegácií EÚ alebo do inštitúcií hostiteľských krajín.

4. V roku 2027 bude EÚ schopná nasadiť 200 expertov do 30 dní. V roku 2025 ESVČ na základe modulárnych a škálovateľných prvkov zreviduje mechanizmy rýchlej reakcie a zväži uskutočnenie cvičení s cieľom zvýšiť schopnosť reagovať a vymedziť civilnú úroveň pripravenosti. To zahŕňa schopnosť nasadzovania v krátkom čase do zložitého prostredia s náležitou pozornosťou venovanou bezpečnosti a povinnosti starostlivosti. ESVČ a príslušné útvary Komisie preskúmajú možné hybridné riešenie fyzického skladovania a rámcových zmlúv po uplynutí platnosti súčasného systému založeného na rámcových zmluvách.

5. a. ESVČ v roku 2024 na základe koncepcie nezávislého hodnotenia vplyvu a účinnosti misií, ktorá sa má predložiť v roku 2023, vyhodnotí v úzkej spolupráci s členskými štátmi, príslušnými útvarmi Komisie a inými príslušnými zainteresovanými stranami vplyv misií, ktorý sa zohľadní v strategických preskúmaniach misií.

- b. Od roku 2024 bude ESVČ vykonávať pravidelné hodnotenia výkonnosti všetkých misií a monitorovať vykonávanie v nich uvedených odporúčaní.
- c. ESVČ v roku 2025 zavedie systematický prístup k riadeniu znalostí a organizačnému učeniu, pričom bude vychádzať z celkového rámca integrovaného prístupu a preskúma svoj každoročný proces získavania skúseností v rámci SBOP, čo umožní systematickejšie nadväzovať na identifikované poznatky.

6. Od roku 2023 budú Rada a členské štáty naďalej vo všetkých rozhodovacích procesoch o civilnej SBOP rozvíjať civilno-vojenské synergie, a to v prípade potreby v súlade s príslušnými právnymi a finančnými ustanoveniami. V roku 2025 ESVČ po konzultácii s príslušnými útvarmi Komisie zlepši operačnú koordináciu medzi civilnými a vojenskými štruktúrami velenia na centrálnej úrovni a v teréne, a to prostredníctvom spoločného využívania zdrojov a odborných znalostí v oblastiach operácie, spoločnej odbornej prípravy a cvičení a posilnenia úlohy spoločného podporného koordinačného útvaru (JSCC).

7. V roku 2024 zabezpečí ESVČ pravidelné a informáciami podložené podávanie správ o uplatňovaní integrovaného prístupu, pokiaľ ide o civilnú SBOP, s cieľom podporiť synergiu a súdržnosť so všetkými relevantnými nástrojmi vo všetkých tematických oblastiach, od plánovania až po vykonávanie a prechod. Toto podávanie správ bude vychádzať z posilnenej koordinácie, a to aj prostredníctvom konsolidovaných matíc integrovaného prístupu. Od roku 2023 bude ESVČ pri plánovaní, vykonávaní a preskúmaní civilných misií SBOP systematicky uplatňovať analýzu konfliktov a vnímavosť voči konfliktom, ako aj systematicky zvažovať dialóg a mediáciu v súlade koncepciou EÚ v oblasti sprostredkovávania mieru z roku 2020.

BEZPEČNOSŤ

8. Od roku 2023 budú ESVČ a členské štáty presadzovať v hostiteľských krajinách udržateľné reformy v oblasti právneho štátu a podporovať správu sektora bezpečnosti, ako aj zodpovednosť a boj proti korupcii, a to aj posilnením všetkých zložiek reťazca súdnictva s cieľom účinne reagovať na bezpečnostné výzvy.

ESVČ, Rada, členské štáty a príslušné útvary Komisie budú ďalej podporovať spoluprácu medzi SBOP a SVV v plnom súlade so svojimi príslušnými povinnosťami a s prihliadnutím na dostupné zdroje, priority a potreby príslušných aktérov a budú každoročne podávať správy o dosiahnutom pokroku. Intenzívnejšia spolupráca by mala zohľadňovať príslušné minikoncepce a príslušné priority Európskej multidisciplinárnej platformy proti hrozbám trestnej činnosti (EMPACT) a jej cieľom by mala byť intenzívnejšia výmena informácií, koordinácia plánovacích procesov a zmysluplné príspevky k nim, posilnenie príslušných odborných znalostí, ako aj zvolávanie špecializovaných zasadnutí príslušných prípravných orgánov Rady. Od roku 2023 budú všetky členské štáty zlepšovať vnútornú koordináciu s cieľom posilniť spoluprácu medzi aktérmi pôsobiacimi v oblasti civilnej SBOP a vnútroštátnymi aktérmi pôsobiacimi v oblasti SVV.

9. V roku 2024 poskytnú členské štáty za podpory ESVČ potrebné spôsobilosti na posilnenie odolnosti a reakcie relevantných hostiteľských krajín a civilných misií SBOP, pokiaľ ide o hybridné a kybernetické hrozby, ako aj zahraničnú manipuláciu s informáciami a zahraničné zasahovanie. V roku 2024 bude ESVČ v spolupráci s členskými štátmi vykonávať usmernenia v oblasti kybernetickej bezpečnosti pre civilné misie SBOP. V roku 2026 vyvinie ESVČ bezpečné prostredie komunikačných a informačných systémov, ktoré bude spájať všetky civilné misie SBOP a civilné veliteľstvá. V roku 2026 vypracujú ESVČ a útvary Komisie v úzkej spolupráci s členskými štátmi stratégiu v oblasti vznikajúcich a prelomových technológií, ako je umelá inteligencia, a budú do nich investovať s cieľom posilniť digitalizáciu podpory civilných misií SBOP a vyvinúť technické nástroje, pričom sa podľa potreby budú usilovať o synergie s programom Digitálna Európa. V roku 2024 posilnia ESVČ a členské štáty komunikačné spôsobilosti a nástroje v misiách aj na civilných veliteľstvách s cieľom zabezpečiť, aby bola civilná SBOP podporovaná trvalými a spoľahlivými komunikačnými stratégiami.

10. S cieľom zabezpečiť dodržiavanie, presadzovanie a ochranu ľudských práv, ako aj náležitú starostlivosť v oblasti ľudských práv, zahrnie ESVČ v roku 2024 do všetkých plánovacích dokumentov civilných misií SBOP analýzu vplyvu na ľudské práva a analýzu rizík a zabezpečí počas celého priebehu misií vnímavosť voči konfliktom a uplatňovanie prístupu „nespôsobovať škodu“. Od roku 2023 členské štáty zabezpečia, aby civilné misie SBOP mali poradcov pre ľudské práva, a posilnia príslušné odborné znalosti v operačných zložkách. Od roku 2024 bude ESVČ v rámci vonkajšej činnosti EÚ vykonávať akčný plán pre mládež a začleňovať program týkajúci sa detí v ozbrojených konfliktoch do plánovania a operačných činností, ako aj zameranie na ochranu detí;

11. Od roku 2024 ESVČ a členské štáty zabezpečia systematické uplatňovanie rodového hľadiska, a to aj tým, že zabezpečia, aby sa civilné misie SBOP vykonávali v súlade s rodovou analýzou, aby mali poradcov pre rodové otázky a aby sa posilnili príslušné odborné znalosti v operačných zložkách. ESVČ a členské štáty budú tiež podporovať rodovo responzívne vedenie a systematicky sa zaoberať sexuálnym a rodovo motivovaným násilím počas fáz plánovania, vykonávania a prechodu, a to aj vypracovaním koncepcie na predchádzanie sexuálne a rodovo motivovanému násiliu vrátane sexuálneho násillia súvisiaceho s konfliktmi a na reakciu naň v kontexte civilnej SBOP.

12. V roku 2025 bude ESVČ po konzultácii s príslušnými útvarmi Komisie posilňovať odborné znalosti a analýzy, ako aj poskytovať usmernenia v súvislosti s udržateľným obstarávaním, optimalizáciou využívania energie a vody a ekologickým inžinierstvom a logistikou. V roku 2025 členské štáty zabezpečia, aby všetky misie mali poradcu pre životné prostredie, ktorý bude takisto podávať správy o environmentálnej stope misií a zavedie systémy environmentálneho manažérstva. Od roku 2023 budú členské štáty v nadväznosti na návrhy ESVČ v relevantných prípadoch zvažovať úlohu civilných misií SBOP pri riešení bezpečnostných výziev súvisiacich so zmenou klímy a zhoršovaním životného prostredia. Od roku 2023 budú všetky misie neustále zlepšovať svoje environmentálne správanie a klimatickú gramotnosť na každej úrovni.

INVESTÍCIE

13. Členské štáty sa od roku 2023 zaväzujú poskytovať vyšší príspevok na civilnú SBOP, ktorý môže mať podobu personálu, vybavenia, odbornej prípravy, podpory pri cvičení, finančných príspevkov alebo inú.

14. V roku 2024 budú členské štáty za využitia neformálnych klastrov ďalej rozvíjať národné plány vykonávania v súlade s týmto paktom a plánovaným procesom rozvoja civilných spôsobilostí, a ak je to relevantné a o to požiadajú, s podporou Európskeho centra excelentnosti v oblasti civilného krízového riadenia, súkromného sektora a akademickej obce.

15. ESVČ a členské štáty zavedú v roku 2024 v úzkej spolupráci s útvarmi Komisie pravidelný a štruktúrovaný proces rozvoja civilných spôsobilostí. V rámci tohto procesu sa posúdia potreby v oblasti spôsobilostí, pokiaľ ide o personál; vybavenie a technológie, koncepcie a postupy, ako aj odbornú prípravu, pričom sa vypracujú požiadavky, vykoná sa analýza nedostatkov a pravidelné preskúmavanie pokroku dosiahnutého v súlade s týmto Paktom o civilnej SBOP, plánovaním spôsobilostí a celkovým cieľom zvýšiť účinnosť misií. Dosiahnutý pokrok sa zhodnotí na výročnej konferencii o civilných spôsobilostiach, na ktorej sa tiež poskytnú usmernenia pre ďalší postup. Na tento účel členské štáty vyvinú a zabezpečia spôsobilosti potrebné na to, aby EÚ mohla vykonávať celú škálu civilných misií SBOP. Členské štáty môžu v prípade potreby zapojiť do rozvoja požadovaných spôsobilostí súkromný sektor a akademickú obec, a to aj pokiaľ ide o technológie, vybavenie a logistiku.

16. Na základe zvýšených príspevkov členských štátov sa zlepší riadenie ľudských zdrojov v rámci civilnej SBOP:

- a. V roku 2024 bude ESVČ v úzkej spolupráci s členskými štátmi ďalej rozvíjať a zlepšovať dohľad, podporu a poradenstvo pri výbere a náboře personálu do civilných misií SBOP. V roku 2025 preskúmajú členské štáty prístupy k profesijnému rozvoju s cieľom prilákať a udržať si kompetentných zamestnancov, a to prípadne s potrebou vo forme stimulov zo strany útvarov Komisie. V roku 2024 sa posilnia kapacity civilných veliteľstiev v oblasti ľudských zdrojov, a to aj prostredníctvom príspevkov členských štátov.
- b. V roku 2025 zvýšia členské štáty počet uchádzačiek o miesto v rámci civilnej SBOP s cieľom kolektívne zvýšiť účasť žien medzi medzinárodnými zamestnancami aspoň na 40 % a zároveň sa usilovať o to, aby sa do konca tohto paktu dosiahla rodová parita na všetkých úrovniach, a najmä na vyšších vedúcich pozíciách. Na tento účel bude ESVČ aktualizovať stratégiu a akčný plán na posilnenie účasti žien v civilných misiách SBOP.
- c. S cieľom zlepšiť dostupnosť a účasť národných expertov na civilných misiách SBOP zahrnú členské štáty v roku 2024 do svojich národných plánov vykonávania okrem iného preskúmania vnútroštátnych postupov, právnych predpisov a rozpočtov, pričom zväžia možnosti zlepšenia profesijnej dráhy, zvýšenia viditeľnosti a politickej zodpovednosti za civilnú SBOP.
- V roku 2024 ESVČ v úzkej spolupráci s členskými štátmi a príslušnými zainteresovanými stranami preskúma možnosti vyslania začínajúcich expertov do misií.
- Od roku 2023 sa ESVČ a členské štáty budú v súlade s postupmi výberu medzinárodného personálu naďalej usilovať o široké zastúpenie expertov z členských štátov v civilných misiách SBOP.

- d. V roku 2024 ESVČ a príslušné útvary Komisie zhodnotia na základe dokumentu o možnostiach, ktorý sa predloží členským štátom, zamestnanecké postavenie medzinárodného zmluvného personálu v civilných misiách SBOP a preskúmajú obmedzenia celkového trvania nasadenia medzinárodného zmluvného a miestneho personálu.
- e. ESVČ vypracuje v roku 2025 v úzkej koordinácii s členskými štátmi a po konzultácii s príslušnými útvarmi Komisie komplexnú stratégiu na zaistenie bezpečného a inkluzívneho pracovného prostredia. V rámci tejto stratégie sa prepoja všetky príslušné politiky a nástroje, okrem iného aj v oblasti vedenia, ľudských zdrojov a odbornej prípravy. ESVČ čo najskôr zreviduje kódex správania a v plnej miere ho bude uplatňovať a podporí jeho vykonávanie prostredníctvom nezávislého subjektu a zároveň posilní úsilie v oblasti prevencie. ESVČ bude dvakrát ročne podávať správy o prebiehajúcom úsilí, ktoré sa vynakladá na vykonávanie stratégie, a realizovať pravidelné prieskumy medzi zamestnancami s cieľom usmerňovať prácu. ESVČ a členské štáty posilnia bezpečnosť a ochranu personálu nasadeného do civilných misií SBOP tým, že jasne vymedzia povinnosti aktérov zapojených do povinnosti riadnej starostlivosti a zabezpečia požadované odborné kapacity na ústrednej úrovni a v jednotlivých misiách.
- f. ESVČ a členské štáty budú v roku 2024 investovať do riadiacich zručností vyšších riadiacich pracovníkov, vrátane zručnosti rodovo responzívneho vedenia. ESVČ a členské štáty posilnia v súvislosti s vedením kultúru, správanie a kapacity v civilnej SBOP a zabezpečia, aby sa pri náboře personálu na riadiace pozície a ich hodnotení systematicky zohľadňovali príslušné riadiace kompetencie.

17 a. Od roku 2023 vyvinú ESVČ a príslušné útvary Komisie viac nástrojov na podporu civilných misií SBOP s cieľom čo najlepšie využívať rozpočty, ktoré sa im prideliť, monitorovať čerpanie rozpočtu a identifikovať opatrenia na štruktúrnejšiu úsporu nákladov s cieľom zabezpečiť správne finančné riadenie všetkých misií. Členské štáty vyzývajú útvary Komisie, aby preskúmali alternatívne udržateľné financovanie a predložili možnosti pre činnosti mimo SBOP, ktoré v súčasnosti patria do rozpočtu SZBP v rámci rozpočtových riadkov SBOP. Nástroje na úsporu nákladov zahŕňajú okrem iného mechanizmus úpravy rozpočtu na pridelovanie rozpočtových prostriedkov na misie v prípade nových mandátov na základe miery čerpania v predchádzajúcich mandátoch a zvýšené využívanie prostriedkov vyhradených na nepredvídateľné udalosti s cieľom zvýšiť flexibilitu. ESVČ a príslušné útvary Komisie zabezpečia koordináciu v súvislosti so zriaďovaním nových misií SBOP a pri príprave plánovacích dokumentov a rozpočtov.

17 b. V roku 2024 vypracuje ESVČ po konzultácii s príslušnými útvarmi Komisie možnosti koncepcie výcviku a vybavenia, ktorá bude súčasťou širšieho reformného úsilia EÚ zameraného na jednotlivé krajiny, a to s cieľom podporiť činnosti civilných misií SBOP v rámci ich mandátov, ktoré schváli Rada.

18. V roku 2025 prispôsobia členské štáty svoje kapacity v oblasti odbornej prípravy vrátane hybridných formátov a formátov elektronického vzdelávania v súlade s revidovanou politikou EÚ v oblasti odbornej prípravy v oblasti SBOP a usmerneniami, ktoré poskytuje skupina EÚ pre civilnú odbornú prípravu, a prispejú k programu odbornej prípravy v oblasti SBOP, pričom budú vychádzať z úlohy Európskej akadémie bezpečnosti a obrany (EABO). V roku 2024 zosúladiť príslušné útvary Komisie relevantné projekty odbornej prípravy financované Komisiou s týmto Paktom o civilnej SBOP. Od roku 2026 budú členské štáty poskytovať svojim expertom odbornú prípravu, vrátane príslušnej jazykovej prípravy, za využitia štandardných materiálov odbornej prípravy, programov odbornej prípravy a posúdenia dlhodobého vplyvu poskytovanej odbornej prípravy, ktoré vypracujú ESVČ a EABO. Stanovia sa vhodné postupy pre účasť personálu zo všetkých členských štátov na príslušných kurzoch uskutočňovaných vo vnútroštátnych strediskách odbornej prípravy. S cieľom zabezpečiť normy odbornej prípravy by sa mal vytvoriť certifikačný mechanizmus pre združenú a spoločnú odbornú prípravu v oblasti SBOP.

PARTNERI

19. V roku 2025 vypracuje ESVČ na základe existujúcich najlepších postupov usmernenia pre civilné misie SBOP na účely zapojenia miestnych inštitúcií v súlade s rámcom EÚ pre reformu sektora bezpečnosti a integrovaným prístupom, a to s cieľom posilniť miestnu zodpovednosť. V roku 2025 budú všetky civilné misie SBOP viesť štruktúrovaný dialóg s občianskou spoločnosťou a podávať správy o svojich zisteniach. ESVČ a členské štáty sa v roku 2025 budú usilovať o synergie s občianskou spoločnosťou a budú posilňovať spoluprácu s ňou na všetkých úrovniach.

20. Od roku 2023 bude ESVČ pracovať na posilnení spolupráce medzi OSN a EÚ v oblasti právneho štátu, reformy sektora bezpečnosti a stabilizácie, a to v záujme podpory výmeny a spolupráce na centrálnej úrovni a vo všetkých misiách vrátane určenia pilotnej civilnej misie SBOP pre užšiu spoluprácu v teréne. ESVČ bude v súlade so Strategickým kompasom ďalej posilňovať vzájomne prospešnú spoluprácu s NATO v oblastiach spoločného záujmu, ako je boj proti hybridným hrozbám, kybernetická bezpečnosť a riešenie bezpečnostných dôsledkov zmeny klímy, ak je to relevantné pre civilnú SBOP. Spolupráca sa bude rozvíjať v dohodnutom rámci troch spoločných vyhlásení pri plnom rešpektovaní dohodnutých zásad reciprocity, transparentnosti, inkluzívnosti a autonómie rozhodovania, ktorými sa riadi strategické partnerstvo medzi EÚ a NATO a ktoré sú jeho podstatou. ESVČ posilní spoluprácu s regionálnymi aktérmi, ako sú OBSE a AÚ v oblasti predchádzania konfliktom a krízového riadenia, posilní spoločnú analýzu a situačné povedomie, mediáciu, podporí synergie v oblasti odbornej prípravy, výmenu osvedčených postupov a skúseností a podporí prepojenia na centrálnej úrovni a v teréne. ESVČ bude naďalej podporovať podobne zmýšľajúce tretie štáty s cieľom posilniť ich schopnosť prispievať k civilnej SBOP.